

JAROSLAV KŘIČKA

(1882–1969)

Bílý pán

aneb

Těžko se dnes duchům straší

Komická opera o šesti obrazech

První obraz

Do pražské realitní kanceláře Goldscheider a spol. přichází poslanec se zájmem o satalický zámek, ze kterého by si rád udělal venkovské sídlo. Včerejším pádem vlády však pozbyl svého ministerského křesla i důležitosti a majitel kanceláře se ho proto od koupě snaží odradit pověstí o zámeckém strašidle. Poslanec, znepokojen Goldscheiderovým vyprávěním, přistoupí k věci, jak se na politika patří – přislíbí, že dá záležitost přešetřit úřadům. Po jeho odchodu zazvoní telefon a Goldscheider se dozvídá o dalším zájemci. Za malou chvíli do kanceláře vstupuje americký vyslanec Mr. Hollywood a jeho dcera Elinor. Potkají se tam i se současným majitelem zámku hrabětem Jiřím Satalickým, který je na první pohled okouzlen dcerou vyslance. Dohodnou se na koupi a zámecké strašidlo je pro Američany dokonce přidanou hodnotu. Hollywoodovi, doprovázeni hrabětem Jiřím, odcestují vlakem do Satalic.

Druhý obraz

V zámku jsou noví majitelé uvítáni služebnictvem a vesnickou honorací v čele se starostou Satalic. Služebná Andulka, která nikdy naživo neviděla černocho, se nejdřív lekne amerického sluhy Boba, ale vzápětí vzplane pro jeho hezký úsměv, což je okamžitým začátkem jejich romance. Po předvečerním pingpongovém utkání Hollywoodovi bez větší námahy vyčistí za pomoci „Clerkova univerzálního čistidla“ pověstnou nesmyitelnou krvavou skvrnu, povečeří a odeberou se ke spánku. Elinor zůstává ve společnosti Jiřího, který se jí marně snaží dvořit; je zaujata jenom duchem a žádá hraběte, jestli by mohl zprostředkovat jejich setkání. Jiřímu vzkvete v hlavě myšlenka, jak využít jejího zájmu o mystiku. Zmíní se o tajemném nápise v knihovně a že právě tam se jeho předek o půlnoci zjevuje. Dohodnou si schůzku v daný čas na daném místě.

Třetí obraz

Před půlnocí je v knihovně rušný pohyb. Jiří potajmu píše nad krb věštbu, následně Andulka s Bobem a pak Cedrik pátrají po duchovi a nakonec na domluvené setkání s Jiřím, ale hlavně s duchem přichází Elinor. Po chvíli se objeví Jiří přestrojený do spěšně zhotoveného kostýmu

středověkého rytíře. Společně čtou věštbu a Jiří loudí její naplnění v podobě polibku, jenž vykoupí prokletého. Elinor falešnou hru prokoukne, přivolá pomoc a Jiří je při pokusu o úprk dopaden Bobem. Hraběti nezbývá, než aby se před celým služebnictvem i rodinou Hollywoodových potupně demaskoval. Je dokonce nařčen, že se prostřednictvím duchaření snažil podvodem zvednout cenu zámku.

Čtvrtý obraz

Celý zámek usne a zjevuje se opravdový duch hraběte Kazimíra ze Satalic. Jeho hlasité noční dovádění probudí Mr. Hollywooda, který je tímto setkáním velice potěšen a vylíčí mu svůj plán odvézt ho do Ameriky. Probudí se také Mrs. Hollywood, která duchovi nabídne šálek čaje a plánuje ho představit známým na garden party. Duch je ohromen a nešťasten, že se ho nikdo nebojí, dokonce ani Andulka, která se sice běží ukrýt do Bobova pokoje, avšak je zjevné, že pro ně dva je duch jenom vhodnou záminkou.

Pátý obraz

Elinor nemůže usnout, sedí v knihovně a hlavou jí pořád víří roztomilý čin, ke kterému se uchýlil Jiří. Zjevení skutečného ducha ji však vyvede z míry a představa, že by ho měla vykoupit ze staleté kletby svým polibkem na jeho mrtvolné rty, se jí najednou nezdá vůbec romantická. V největším zděšení volá Jiřího na pomoc a ten se strašidlu postaví. Ukáže se, že k prolomení kletby stačí i polibek dvou milujících lidí. Za blesků a hromů se duch změnil v prach; konečně došel svého klidu.

Šestý obraz

Po zmizení strašidla není již pro Mr. Hollywooda zámek zajímavý. Rád se ho zase prostřednictvím pana Goldscheidera zbaví ve prospěch pana poslance, který je již mezitím opět ministrem. Před odjezdem však Hollywoodovi ještě splní milou rodinnou povinnost: provdají svoji dceru za hraběte Jiřího.